

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr
Bérmentelen levelek
csak ismert keszűköl fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatna vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyilatkozat minden garandator díja 20 kr.

HÍRDETÉSI DÍJ:
hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után 1 kr.
Asonfelül bolyog 30 kr.
Kiemelt díjazottak a kör-
szettel ellátott hirdeté-
nyekért térmenték szerint
minden □ centiméter
után 3 kr számítottatik.
Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.
Elértekek a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

Népszámlálás.

Az év és vele századunknak utolsó-
előtti évtizede záródik. Rövid négy nap mulva
itt az időpont, mikor az állam, mint a jó
gazda, számba veszi erejét, népét és gaz-
daságát, hogy meglássa egy évtized hala-
dását, az eredményből levonja a következtetést:
minő bajokat sikerült orvosolnia, —
minő hatásuk volt az orvoszereknek, —
mik szorulnak még orvoslásra?

Az államok erejének alapját a népesség
képezi. Emellett az igazság mellett korunk-
ban misem tanúskodik jobban, mint az a
gond és figyelem, amivel a statisztika a
népességet és az arra vonatkozó jelenségeket
tárgyalja.

Habár *Malthus* Róbert tanai óta túl-
haladott álláspontra, sőt egyes államokban
éppen veszedelmesnek látszik az a felfogás,
hogy a népességnek minden áron való szapo-
ritása képezi az állam legfőbb célját és
kötelességét, — mindazonáltal kétségtelen,
hogy, kivált ritkább népességű államokban,
aminő hazánk is, a népesség szaporodása
állandóan elsőrendű fontosságú kérdés és
jelentékeny fokmérője az állami erő növe-
kedésének, vagy hanyatlásának.

A népesség számának időközi hullám-
zásai ma már az anyakönyvek vezetése és
az állam határain keresztülműködő személyfor-
galom gondos feljegyzése alapján kellőleg
nyilvántartatnak s így az államnak minden-
kor módjában áll népessége erejét megkö-
zelítőleg kiszámítani. Azonban részint ezek-
nek a számításoknak ellenőrzésüül, részint
az állam népességének hiteles megállapítása
végett szükséges, sőt nemzetközi egyezés
szerint minden tizedik évben tenni is kell,
hogy a népességnek jelenlévő száma pon-
tosan felvessék fejenkinti népszámlálás ál-
tal. Ezenfelül a modern statisztika még azt

is követeli, hogy a népszámlálás minél tel-
jesebb, minél többoldalú képét tüntesse föl
az állam lakosságának.

Hazánk egyike a kontinens legritkább
népességű államainak.

Az 1880. évi népszámlálás adatai sze-
rint a magyar szent korona területén egy
négyzet-kilométernyire jutott átlago-
san 48 lélek, míg pl. Belgiumban egy-egy olyan
nagyágú terület 187, Angliában 112, Olasz-
országban 96, Ausztriában 74 lélekkel dí-
cekedhetett.

Hazánkban tehát kétszeresen fontos a
népesség szaporodása. Az 1870—80-ig ter-
jedő szomorú évtizedben igen gyenge volt
a hazai népesség szaporodása, csekély,
0,13%, amit a kedvezőtlen, sőt végzetes kö-
rülményeknek (kolera, bosnyák-hadjárat,
rosz termés) kell betudni. Az említett tíz év
lezajlása nem hajtotta malmunkra a vizet.
Népességünk stagnált. Csak természetes
tehát az a magasfokú érdeklődés, melylyel
most, a kilencedik évtized alkonyodásán,
minden jó magyar honpolgár a kedvezőbb
eredményre kecsegtető népszámlálásnak
néz elébe.

Reánk különös érdeklődéssel bír a népszám-
lás szülői vármegyénkben, mely 44 lako-
sával egy négyzet-kilométeren szomszédjai
sorában a tizenkettedik helyen áll, s pl.
Máramaros vármegyéhez viszonyítva, népe-
sége még egyszer olyan sűrű, pedig ottan
a szaporodási viszony az országos átlaggal
szemben eléggé kedvező volt (3,14%) az
1870—80 terjedő szomorú időszakban is.

Vármegyénk székvárosa, *Sátoralja-Uj-
hely*, különösen az újabb időben, erős lép-
tekekkel halad, fejlődik. Lakosainak száma
1857-ben volt 6,811, — 1870-ben 9,946, —
1880-ban 11,164, tehát 23 év alatt a sza-
porodás 4,353 lélek, közel 70%! Szép és
jóleső tanulság ez már magábanvéve is, s

még szebb és jobban eső tanulság, ha látjuk,
hogy legszebb fejlődésükben levő szom-
szédaink, pl. *Kassa, Miskolc, Debrecen* sem
dicsekedhetnek oly magas percentjével a
népesség szaporodásának, — *Sárospatak* né-
pesedési skálája 1857-ből 5,641, — 1870-ből
5,366, — 1880-ból 5,456 lakosával deka-
denciát, — *Munkács* 1857-ből 7,835, —
1870-ből 8,602, — 1880-ból 9,644 lako-
sával csak gyenge emelkedést mutat. Nem
túlozunk tehát, ha azt mondjuk, hogy *Sátor-
alja-Ujhely* város rohamosan emelkedett az
utolsó három évtizedben, sőt büszkén kon-
statálhatjuk, hogy városunk a környéknek
nemcsak legfejledebb, legéletképesebb vá-
rosa, de e tekintetben az összes magyar
városok sorában is a legelső helyek egyi-
kén áll.

Ha már most, türethető közegészségi ál-
lapotainkra gondolva, tekintetbe vesszük,
hogy városunkban a születések és halálo-
zások aránya kedvező: jogosult reménység-
gel nézhetünk a küszöbön álló népszám-
lásnak legjobb eredménye elé!

De vajjon ily kedvező kilátásaink nyil-
hatnak-e szép és nagy vármegyénknek min-
denik községére nézve?

A számerdők rengetegében a „külföldön
tartózkodók” számára téved tekintetem. Eze-
lőtt tíz évvel Zemplén-vármegyéből csak
851 egyén találtatott külföldön (792 Ausz-
triában, 59 egyén a monarchia határain ki-
vül), ami akkor azt bizonyította, hogy ez a
mi népünk kedvezően mérsékelt éghajlat
alatt, egészséges hegyi levegőben, min-
dennapi szorgalmának édes gyümölcsseit él-
vezve, nagyon jól érezte magát, s úgy gon-
dolkodott, hogy:

»Extra Hungarum non est vita
Si est vita — non est ita! . . . «

Tíz esztendő múltán hová jutottunk?
A haza göröngyéhez húzó rendületlenség-

való mulatság. Lakcipőben járt, ha minden láb-
ujjahegyét elfagyás fenyegette is, mert nem tür-
hette, hogy lába miatt ne irigyeljék; kék szem-
re azért nem tett üveget, pedig rövidlátó volt,
mert valaki még azt hihetné: nincs olyan gyö-
nyörű égszínkének szem, mint a milyen van.

Haj! Ekkor még Izabellába volt szerelmes és
meg is csinálta magának derekasan a tervet, hogy
a takarékpénztárnál viselt könyvvezetői állásból
mint élhet meg kis feleségével s mint tehet még
el egy kis pénzcékkét az élet későbbi napjaira.

Izabella miért voltál oly kegyetlen, hogy el-
fogadtad a szép honvédorvos udvarlását és Lakatos
György barátomat belesodortad az agglégények el-
szomorodott kompániájába.

Pedig szeretni csupán egyszer lehet!

Nem én mondom hanem mondja György
barátom, ki többé nem keresett magának új Iza-
bellát, hanem pergette napjait, egyiket a másik
után, míg lejártak, hajszaíai megöszültek, szeme
bágyadt, homloka ráncos lett.

Nem panaszkodott soha a nőtlenység ellen, csak
karácsony estéjén. E napon rendszeren kitért és azt
mondta: „Talán meg lehetett volna próbálni még
egyszer? Nem kellett volna az egész dolgot oly
komolyan venni Izabellával!”

Ugyan mi volt az a »dolog«?

Egy dal.

E miatt ment füstbe a házasság, a miatt
szüntette meg udvarlását Lakatos György. Meg
azután a házasulandó embernek nem szabad na-
gyon féltékenynek, nagyon gyanakodónak, nagyon

TÁRCA.

Karácsony estéjén.

Karácsonyest van, — a gyermekszobát
Vidám öröm zsvajva hatja át, —
Az ég derűje szállt a földre le,
Halandók nyelvén »boldogság« neve.

Mosolygó angyalarcok hirdetik:
Hogy a kis Jézus megjelent nekik,
Hogy miről lelkük annyit álmodott:
Tündéri-szép karácsonyfát hozott.

Sok gyertya fénye; száz mesés dolog,
Látásán a gyermekszív feldobog,
'S e boldogságra a szülő kebel
A szemre csalt örömkönynyel felel.

Örömkönyök! . . . Vajha e napon
Ti ragyognátok csak az arcokon,
Ha minden szem e büvös fátylon át
Látná ma Betlehem szent csillagát!

De hány ezer van, kinek tüzhelyét
Hideg gyászszal borítja zord sötét, —
Kinek, — imája mit zokogva kér, —
Hiányzik asztaláról a kenyér . . . !

Ti, kiknek Isten bőven juttatott,
Oszsátok meg a fölös falatot;
Nyomor párnáján, inség küszöbén
Részvétért esd a haldokló remény!

A feleslegből — boldog gazdagok —
Csak egy parányi részt juttassatok,
Hogy kiknek ad irgalmas kezetek,
A gyermek Jézust lássák veletek . . .

K. G.

Ez is karácsonyest!

Irta: Szépfaludi Örlösy Ferenc.

Legszebb ünnepe az életnek: szent ka-
rácsonyest! Hányan gondolnak rád előre s hányan
emlegetnek utána! Sok reményt hagysz kielégi-
tetlen és sok szívet töltesz meg örömmel; csak
egy van, ki neked nem örül: az agglégény.

Minden napod kedves lehet öreg fiatalember,
csak ez az egy nem. Nincs kincséd, melylyel ezt
megaranyozhatod; nincs gyertyád, melylyel meg-
világhatod; nincs barátod, kivel azt a borot el-
oszlásd, melyet a karácsonyest támaszt benned.

Kerüld, őrizkedel e naptól, mint a macska
a forró kásától. Hanem azért mégis megérkezett, itt
van. Nos, mit csinálsz?

Volt nekem egy Lakatos György nevű ba-
rátom, ki mindig vidám volt csak karácsony
estéjén keseredett el úgy, hogy nem volt az a
földi hatalom, mely földerítse.

Fürtei őszbe borultak, szakalát nem beretvál-
tatta, mert sokba került: meghalni is csak azért
nem vágyott, mert nem akart senkinek alkalmat-
lankodni.

Fiatalabb korában néha fel is fodroztatta a
haját; pedig mindig azt mondta: ez borbélyna k

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

get lakosságunk szívében megbolygatta, az egészséges állami és társadalmi viszonyokat felzavarta *Amerika!* Félek tőle, hogy az az 1880 végén talált szám (851), a külföldiek száma, e folyó év végeig vármegyénk lakosságában megtízszereződött s talán húszszor akkora is lett. . . . Lelkemben megboradok. . . .

De félre most a sötét gondolatokkal! Irányt változtatok a számok erdejében s nagyon jól esik észrevennem, hogy *hosszúéletűség* tekintetében, mi, zempléni magyarok, a harmadik helyen állunk; 100 éves volt 6 egyén, száz éven felüli 8 egyén!

Kívánom, hogy t. olvasóim annak idején mindnyájan belejuthassanak a száz évesek osztályzatába! — *Boldog új-évet!*

Vármegyei ügyek.

A magyarosító-egyesület választmánya Új helyben f. hó 22-én *Andrássy* Tivadar gf. elnökle mellett választmányi ülést tartott. Jelenvoltak a választmányból *Frámer* Alajos I. alelnök, továbbá *Andrássy* Géza gf. *Nemes* Lajos, *Diószeghy* János, *Dongó* Gy. Géza, *Kecskés* Antal és *Spilenberg* József. Az alkalommal megválasztották a jövő évi jan 1-én megnyitól két óvóiskolához pályázott óvónők, és pedig miután Szinnára áthelyztetett Cz.-Hosszmezéről *Puchmann* Erzsébet, a tizenhárom folyamodó közül megválasztották: *Nyeste* Rozát Cziróka-Hosszmezőre, — *Szentkatolnai-Cseh* Szerénát Sztrópkóra, — *Tóth* Juliannát N. Ruszkára. Az új állomások: *Szinna* és *Sztrópkó*.

Országos vásárok. A jövő 1891. évi márc. hó 24-én S.-a.-Ujhelyben is Tokajban is lett volna országos vásár. A kereskedelmi minister rendelkezett, hogy az ujhelyi vásár *március 17 és 20 ik napjai közt*, a tokaji vásár pedig márc. 24-én tartassék meg.

Mikor lesznek a katonai felülvizsgálatok? A honvédelmi minister az 1891-ben kiküldendő katonai felülvizsgáló bizottságok működését a következő napokra tűzte ki: Január 10. — Február 6. — Március 3. — Ápril 16. — Május 8. — Junius 4. — Julius 13. — Augusztus 10. — Október 7 és 26. — November 10, és December 4-ére. Vármegyénkre nézve, tudvalevőleg, a kassai felülvizsgáló bizottság illetékes.

A ragydós száj- és körömfájás megszünt *Perbenyik*, *Lasztócz*, *Csörgő*, *Zboj* és *U.-Kriva* községek marhaállományában.

Hirek a nagyvilágból.

A muszka cár élete ellen irányuló újabb összeesküvést fedezett föl az állami rendőrség. A cár és családja annyira izgatottak, hogy megszozott helyükön nem merik éjjeli nyugalomra hajtani fejüket. Számos elfogatás történt.

Olaszország a nápolyi kikötőben nagy mennyiségű hadiszert halmozott össze Afrikában lévő hadserege számára *Menelik* király ellen. A *Palesz-*

skrupulózusnak lenni, mert akkor úgy jár, mint György barátom a dallal, meg a honvédorvossal.

Szegény barátom már azt hitte, hogy győzött Izabellánál. Izabella mutatott is elég jelt, hogy azt hisse.

„Megkérem. ha addig élek is!”
Aztán aludt rá egyet és — nem kérte meg, hanem beszélt Vári Elemér honvédorvossal, ki szép ember volt és jó barátja Györgynek.

— Megteszesz egy szivességet, orvos?
— Ha lehet, meg!

— Meg vagy hiva karácsonyestére Izabellához?
— Meg.

— Nem kurizálnál egész este Izabellának?
— Dehogyan nem! Csak tudjam miért?

— Barátság okáért. Nem hiszem, hogy engem igazán szeret!
— Ugyan, ugyan!

— Tedd meg!
— No, hát megteszem — barátságból.

A karácsonyeste megérkezett. Vári Elemér honvédorvos udvarolt Izabellának — barátságból és éjjel felé már jelentette Györgynek: „a kisasszony belém szeretett!”

György úgy belefördült a nagy fotóbe, hogy a honvédorvos alig tudta életre ébreszteni.

Másnap karácsony első napján elment mégis látogatába Izabellához. Megcsókolta melegen Izabella kisasszony kezét, a mamának szintén, s azután oda ült Izabella mellé, és kérdezte: hogy mulatott karácsony estéjén?

tina nevű gőzös. hirtelen 200,000 db. *Remington*-féle fegyvert készült szállítani Abessziniába.

Hirek az országból.

Öfelsége a király f. hó 30-án fogja megnyitni Pozsonyban a Ferenc József nevű Dunahidat. Az ünnepies aktusnál jelen lesznek a kormány részéről *Szapáry* Gyula gf. miniszterelnök, *Baross* és *Bethlen* miniszterek.

Az uralkodó pár az idei karácsony-estét *Mária Valéria* főhercegnőnél a lichteneggei kastélyban ünnepelte meg. Ez volt az első eset, hogy a Burgban, a királyné lakosztályában, nem égett karácsonyfa; de azért mégsem volt a Burg egészen sötét, mert *Stefánia* özv. trónörökösnek lakásának egyik termét a kis *Erzsike* főhercegnő karácsonyfája világította meg.

Csáky Albin gf. közoktatásügyi minister a nála tisztelettel tanító-gyűlés országos bizottsága útján boldog ünnepeket és boldog új évet kívánt Magyarországnak összes néptanítóinak.

Jégbarlang. Torda Aranyos vármegyében *Szekerisora* község határában, az államkincstár birtokán, nagyszerű jégbarlangot találtak *Bethlen* gf. földmívelési minister elrendelte a barlang feltárását.

Színház.

Örülünk, hogy *Halmai* és társulata, mikor kecségető kilátással hozzánk készültek, nem hóra építették reménységüknek tündérpalotáját Igaz, hogy a kedvezőtlen időjárás egyben-másban megzavarta, az »arany-álmokat«, de teljes egészében meg lehetnek elégedve a vendéglátás szivességével. Ez a mostani rövidke vizit (habár az izgés-mozgás azt mutatta, hogy »sietős az utam nagyon«) kellett arra, hogy a gyöngéd szálakat, melyek jóra való társulatot a n. é. közönség szívéhez fűzik, megerősítse. Sietős volt az ut, de *szólog-hagyás*sal nem járt. Kár benne csak az, hogy olyan nagyon rövidre volt mérve a látogatás. Olyan sebtiben távoztak, hogy jó hangosan kell utánuk kiáltanunk: *a viszontlátásra!*

Szombaton, dec. 20-án, *Szegény Jonatán*, operet, e szezon alkalmával másodsor, félig telt ház előtt.

Vasárnap, dec. 21-én *Fityfiritty*, Rella Ivánnak 4 felvonásos népszínműve szép számú közönséget vonzott. A *Fityfiritty*, mint drámai koncepció, aránytalan, mondhatnám szeszélyes elrendezése a megnevezett és elérzékenyítő motívumoknak. Eleinte nevtünk egy pajkos, de ártatlan leánykának (Sárika) ötletes komédiáján, — később boszankodunk, (de nem szánakozunk) egy boszorkánybőrbe bujtatott anyának (Erzsók) bűnös cselofogásain. — *Halmai*né, (Sárika) aki után bolondul az egész falu legénye, játékában a kedves dévajsággal sok szeretetreméltóságot tudott egyesíteni. Dalai gyújtó hatással voltak a tapsban, kihívásban, éljenzésben kitörő szivekre. Kár, hogy, a 4 ik felvonásba illesztett dalai (a katonai zenekar a 3-ik felvonás végén haza masirozott Miskolcra) *besültek*. *Nikó* Lina (Erzsók) játékában a boszút lihegő demontól egy pillanatra sem láthattuk a bűnbánó anyát. — *Mikey* egy tanító prototípust ábrázolt, maszkban, játékban pompásul. — Ugyanezt ma nem mondhatjuk el *Sziklay* Kornélról. A többi szereplők jól mozogtak, hozzájárultak az előadás elevenségének fokozáshoz.

— Igen jól, Vári Elemér honvédorvos igen kellemes fiatal ember!

György mit sem szolt, hanem odafordult Izabella kisasszonyhoz?

— Ugye lesz oly kegyes és zongorázik valamit Izabella kisasszony?

Izabellának egészen új Bösendorfer zongorája volt, melyen igen szeretett játszani. Oda ült tehát és játszott.

György a dalt után dudolta:
„Nem ver meg engem az Isten,
Hogy szeretőt más keressem” . . .

Egyszerre szívébe nyilallott.

György szeméből egy könnyesepp gördült alá.

Fölkelt és remegő hangon csak annyit tudott hebegni;

— Vári Elemér honvédorvos igen csinos és kellemes fiatal ember! Legyen Izabella kisasszony boldog vele!

Vette kalapját és elrohant — örökre. Sohasem is ment többé Izabellához. Masha sem ment.

Annyi vigasztalása maradt, hogy Vári Elemér sem vette el Izabella kisasszonyt.

... Csak karácsony estéjén, mikor eszébe jut Izabella, meg nem állhatja, hogy boldogtalanak ne érezze magát. Ehhez joga van.

Haza megy korán, meggyújt három viaszgyertyát, oda tesz az asztalra négy aranyos diót, meg egy tucat kártyát és pasziánszoz.

Ez az agglégény karácsonyestéje.

Ne maradjatok agglégények!

Hétfőn, dec. 22-én *Mural* Károlynak rövid két hónap alatt szép hirtel-névre emelkedett vigjátéka, a *Huszárszerelm* telt házat csinált, s zajos tetszést aratott. A darab meséje nagyon érdekes, szövevényessége pompás, kifejlődése csattanós. Morálja: »huszárszerelm hamis szerelm — batkát sem ér!« — *Nógrádyne* (Anna) volt az est hősnője. A tapsok leginkább neki szoltak. Meg is érdemelte, — művészi ihletettséggel játszott. Az ő ragyogó talentuma mellett *Sziklay* K. (Kenez Mihály) kacagató humorral irt, komikus helyzetekben duslakodó szerepét remekül adta. Megérdemli az éljont — »persze — hogy persze!!« — *Lénárdne* (Hüppigné) *Mikey* (Hüppig) *Halmai* (Berényi) *Bihari* (Kálmán) *Szilágyi* D. (Dér Pista) *Vesselenyi* (Barkos G.) gondos játékuért fölemlítenők. *Beke* — *Nikó* nem rontották az »ensemblé-t.

Kedden, dec. 23-án, búcsúelőadásul, a *Falusiak*, *Szigeti* Józsefnek 3 felvonásos vigjátéka — megrovidítve. Ha már okvetetlenül abréviálni kellett, kihagyhatták volna Óváry bácsinak meglehetősen nagy számmal előkerülő latin mondókáit, melyeknek a nyakát *Mikey* sorban és irlgalmatlanul kitérte. »Cicero! Requiescas in pace!!« — Egyébiránt a sok jóízűséggel, főleg pedig Óváry János urambátyám tősgyökeres humorával, hazafias dicsóval bélelt és sujtásozott vigjáték szereplőinek, u. m. az aranyos kis *Nógrádyne*nek (Irma) a mindig pompás *Lénárdne*nek (Óváryné) ugyszintén a »grata negligentiájával« most is kitűnő *Szilágyi* Dezsőnek (Erdey gf.) sokat tapso'tak. *Bihari* (Táray gf.) szerep nem tudásával excellált. *Sziklay* K. (Gyuri) »ignota quantitas« maradt. Nem jött elő!

A szinlapon *Halmai* színigazgató és társulata köszönetet mondtak Ujhely n. é. közönségének az irántunk tanúsított pártfogásért.

Ugy a pártfogóknak, mint az elbucsuzott színjátékosoknak b. u. é. k!

Felhívás előfizetésre.

Lapomnak e mai száma az utolsó szám az 1890. év folyamán, s ezzel teljes a XXI. kötet, mely könyv-polczon helyet foglalt idősebb testvérei mellett.

Bizony drága kincsek nekem ezek a természetes kötetek. Örömmel nézem őket, mint édesanya szokta nézni szépen fejlődő gyermekeit . . . s midőn az évfordulóhoz érek, áldom a Gondviselést, mely hírlapiró-dalmi vállalatom fölött őrökődik. És hálával gondolok a hozzám és lapomhoz hű emberek jószágára, kik engemet szellemi és anyagi segedelmükkel támogatni kegyeskedtek. Kérem ne vonják meg tőlem a jövőben sem hathatós pártfogásukat.

Lapomnak leghívebb barátait, a törzselőfizetőket, pedig különösen kérem, hogy a »Zemplén«-t, vármegyénknek ezt az egyetlen hírlapját s a vidéki hírlapok sorában a legérdemesebb lapok egyikét, nagyrabecsült közbenjárásukkal terjeszteni méltóztassanak.

A »Zemplén« ára, habár terjedelemben, tartalomban és értékben egyre gyarapodik, változatlan marad.

Kérem az előfizetések mielőbbi megújítását és kérem a t. olvasókat, hogy minél többen új előfizetőkül jelentkezni sziveskedjenek!

Boldog új-évet kívánok!

S.-a.-Ujhely, 1890. dec. 28.

özv. *Boruth Elemérné*.

Különlék.

T. előfizetőinknek s kedves olvasóinknak boldog új évet kívánunk!

(Legfelsőbb adomány.) A király kabinet-irodája *Kossei* Miklós. or.-hrabóczi, *Zablonszky* Mihály, modrai és *Mochács* Vazul, zbojnai néptanítóknak 15—15 fnyi kegyadományt küldött.

(Uj-évi gratulációikat) az árvaház-alap javára egy-egy forint lefizetése által megválto'tták s nem üres szokásból, kalapot billentve, de tiszta szívből kívánnak a *Zemplén* útján boldog új-évet vidéken lakó jó ismerőseiknek: *Ambrózy* Nándor, *Chyzer* Kornél dr. *Boruth* Elemérné, *Dongó* Gy. Géza, *Dokus* Gyula, *Gaisler* József br., *Klein* Tivadar,

Folytatás a mellékleten.

Klimó Menyhért, Pekáry Gyula, Reviczky Pál, Szentgyörgyi Vilmos és Sztankóvszky Sándor. További váltság összegeket elfogad s rendeltetése helyére juttat — a Zemplén kiadóhivatala.

(Időjárás.) Pompás telünk van! A földet magas hóréteg, erős jégpáncél takarja. Az idén elmondhatjuk, hogy *fehér karácsony* volt, s bizvást remélhetjük a *fekete húsvétot*, vagyis az időjárás rendjével meg lehetünk elégedve. — És ha kint csikorog hideg, zuzmarás ablakok: bent annál melegebben izzó legyen a családi tüzhely, a szeretet parázsa; ha kint letarolt az ugar, lombtalan az ág, virágtalan a kert, csillagtalan az éj, — bent annál fényesebb csillag ragyogjon a szerető szemekben, annál szebb bimbók nyiljanak az egymásért élő családtagok orcáin. Szív tágoljon, szeretet ujjjon. Legyen állandó ez a szép tél, és legyen állandó szívünkben a szeretet Rövid az élet, s nem lehet javainkat rákebelezve biztosítani — csak szeretettel. . . . Boldog új évet!

(Országos vásár.) A f. hó 22-iki karácsonyi vásár igen népes volt. Az iparosoknak, kereskedőknek, mint így ünnepek előtt rendszerint történni szokott, jó vásárjuk volt; nem úgy a ló és marhakereskedőknek, mert a négy lábú jószág csekély számban került eladásra. A rendőrség most is megkapta a vásárfiát. Nem kevesebb, mint tizenhárom darab zsebtolvajt és gyanus firmát kísért kóterbe, hogy a vásáros népet ellenükben ártalmatlanná tegye.

(Polonyi Elemér), *Halmay* szinigazgató kérésének engedve, Miskolcra f. hó 29-én és 30-án hangversenyt ad a színházban. Az első estén *Virág-fakadás* és *Egy csésze tea* vigjátékokat, a második alkalommal pedig az *Egy dalárdai népegyes viszongalag* c. vigjátékot kapcsolják egybe a hangversenynyel.

(Olvasóköri batyubál.) Az ujhelyi polgári olvasókör, mint hírlík, e farsangban batyubált fog rendezni. Meg van még emléünkben a tavalyi batyubál jó sikere így biztosra vesszük, hogy a rendezendő mulatság is méltó lesz elődjéhez.

(Szép tett.) *Klein* Nándor nagyberlő, budapesti lakos, a s. a.-ujhelyi keresztény vallású szegények javára új évi ajándékol 50 ftoz küldött az alispáni hivatalhoz. Kiosztás végett átadták az ujhelyi járás főszolgabírójának.

(Eltűnt 2200 forint.) *Markovics*, gálszécsi kereskedő, a napokban 2200 ftnyi összegért adott el tojást Lipcsében. A pénzt nagyobb biztosság okáért saját címe alatt póstára adta föl. Megérkezése után a levelet kiváltotta, hanem csakis a levelet, mert a pénz hiányzott belőle. A vizsgálatot ez ügyben megindították és kétségen kívül álló dolog, hogy a pénz a postai kezelés alatt kallódott el. Gyanu alapján a Gálszécs és Terebes között közlekedő postakalauzt állásától felfüggesztették.

(Tűz) támadt f. hó 22-én délután 2 óra tájban a város közelében a Csörgő felé vezető út mentén lévő Horváth-féle telken. A tüzet egy rozant kémény szikrája okozta, mely a gazdasági épség falát, nagyobb mennyiségű élet- és takarmányeműt hamvasztott el. Biztosítva semmi sem volt, s így a tulajdonos kára 1000 ftnál többre rug.

(Téli napfordulás.) Folyó hó 22-én volt a legrövidebb nappal (8 óra, 24 perces) és a leghosszabb éjszaka (15 óra 16 perces) ebben az évtendőben, — ami azt is jelenti, hogy hivatalosan beléptünk a téli évszakba.

(Rejtelmes gyilkosság.) Folyó hó 26-ára virradólag *Szathmari* Péter k. toronyai jó módu gazdát a saját kertjének kerítése alatt véreben fagyva halva találtak. Halálát a fejére és derekára mért balta-csapások okozták. A szörnyű eset nagy izgalomban tartja a falubelieket és valószínűnek látszik, hogy a rettenetes véget ért ember, kinek gyakori zenebonák miatt sok haragosa volt a faluban, boszuállás áldozata.

(Rendőri hírek.) Az elmúlt héten tizenhatal, jobbra gálszécsi járásbeli útlevel nélkül talát kivándorló érkezett Aszódról tolonc-uton Ujhelybe; honnan a rendőrség hazaküldte őket. Ezen kívül a rendőrség a vasuti állomásnál letartóztatta Sváb János és Sváb András sz. rosztokai, Papucs Mihály rebrini és Béres András krasznóci illetőségű kivándorlókat; több csavargót pedig illetőségi helyükre toloncoltatott.

(A kir. törvényszéknél.) Ez évben f. hó 22. és 23. napjain volt az utolsó végtárgyalás a kir. törvényszéknél s a véletlen úgy hozta magával, hogy éppen ez a végtárgyalás egyike lett a legjelentékenyebbeknek. Rácz Ábrahám, mádi volt mezőbíró, állott a bíróság előtt azzal vádolva, hogy ő ölte meg Rácz Gyulát, az Andrássy Gyula gf.-nak volt erdőkerülőjét, akit halva találtak 1888. szept. 16-án a mádi erdőszégen. Bizonyára érdekelni fogják t. olvasóinkat e bűnügy részletei is. Rácz Gyula 1888. szeptember 15-én elindult hazulról a Mád városa körül fekvő erdőszégen, hogy szolgálatot teljesítse s nem jött haza még másnap sem. Ekkor felesége Bacso Tót Györggyel, aki Rácz Gyulának kerülőtársa volt — Rácz Gyula keresésére indult; s csakugyan megtalálták a Rácz Gyula holttestét, alig félóra járásnyira egy mély

útban. A holttest úgy feküdt a földön, mintha kiterítve lett volna; az egyik keze mellén nyugodott, a másik keze le volt mellette eresztve. Csakhamar meggyőződött Rácz Gyuláné, hogy férjét puska lövés ölte meg, de a holttest mellett nem találtak semmi olyan jelt, a mely a tettes kilétét a legtávolabbról is sejtetni engedte volna, csak a megöltnek hú kutyája örködött a holttest mellett. Bacso Tót György a holttest felfedezésekor oly zavartságot tanusított, hogy az özvegynek gyanuja először Bacso Tót Györgyre esett, a ki férjével szolgálat közbe nem egyszer özsze-szezkalövés ölte meg, de a holttest mellett még sokkal ellenségesebb viszonyban volt Rácz Ábrahám mezőbíróval, a ki ökreit a tilosban legeltetvén, Rácz Gyulával folyton, huzavonában élt s Rácz Gyulát többször lelövélssel is fenyegette. Ehhez járult még az a gyanus körülmény, hogy Rácz Ábrahám éppen a holttest feltalálása előtti napon a balkezét megsértette. Állítása szerint véletlenül, mikor estefelé hazafé ballagott el-sült a fegyvere s ez sebesítette meg. Megindították a nyomozatot mindakét irányban, de eredményhez nem jutottak s még a mult év elején úgy Bacso Tót Györgyöt, mint Rácz Ábrahámot szabadon bocsátották. Talán sohasem derült volna ki e rejtelmes bűnügy, ha *Malyáta* Ágoston csendőrmester nem kerül a szerencsi csendőrség élére, ki éjt napot egygyé téve lankadatlan buzgalommal kutatta a nyomokat, amelyek némileg elárulhatták a gyilkos kilétét. A csendőrmesternek tudomására jutott, hogy a szóbeszéd szerint, *Implon* János nevű pásztorfiu látta volna, a mikor Rácz Ábrahám meglötte Rácz Gyulát. Ezen az alapon fejlesztette tovább a nyomozatot s mikor elégségesnek tartotta a beszerzett adatokat, mult évi októberben ismét letartóztatta Rácz Ábrahámot, Mád város lakosainak nagy meglepetésére, mert ő Ráczot szilaj természetű dacára is becsületes embernek ismerték és sehogysem akarták elhinni, hogy ez az ember, aki a különösen választások alkalmával a város ügyeiben is főszerepet vitt, ily rettenetes bűnt elkövethessen. Rácz Ábrahám elfogatása után a csendőrség kezéből megszökött s öngyilkos szándékkal kútba ugrott, a csendőrök azonban kihúzták s átadták a kir. törvényszéknek. Nagy aparatussal újra kezdetét vette a vizsgálat, s a bíróság arra a meglepő felfedezésre jutott, hogy az egyes tanuk az első vizsgálatkor azért nem vallották ki az igazat, mert a vádlott által meg voltak félemlítve. A tanvallomások és az egyes terhelő adatok alapján vád alá helyezték Rácz Ábrahámot s kitérték a végtárgyalást, a melyre nagy közönség jelent meg, feszült figyelemmel kísérve a végtárgyalás menetét. A legnagyobb érdeklődés természetesen Rácz Ábrahám körül összpontosult, a kinek megjelenése az évek sulya alatt meg nem tört, rendkívül akarat-erős, szigorú ember benyomását teszi. Magatartása és védekezése sok észre mutatnak, óvatosan tagadta a legkisebb terhelő körülményt is. *Implon* János, a kit sokan Scharf Móritzhoz hasonlítottak, erősen kifejtett 17 éves fiu, szép barna szeméből az értelem sugárzik ki, oly meggyőződé adta elő, mint ment fát szedni 1888. szeptember 15-én a mádi erdőbe, a hol előbb Rácz Ábrahám-mal, majd később Rácz Gyulával találkozott el-beszélte, hogy egy tisztásra kiérve látta, a hogy Rácz Ábrahám kétszer Rácz Gyulára lőtt s midőn ez holtan rogyott a földre Rácz Ábrahám a holttestet egy mély útba hurcolta s 15 ftjától megfosztotta. Ekközben az elhalt kerülőnek kutyája ráugrott Rácz Ábrahámra, az egyik kezét megharapta s puskájának a szíjját leszakította. Rácz Ábrahám megölésével fenyegette, a szegény pásztorfiút, ha büntetését felfedezi s 2 ftoz adott neki hallgatása jutalmául, de a gyermek nem állhatta meg, hogy a mit tud, ki ne beszélje. Így kaparta ki a tyúk a titkot. Ugyanabban az időben, a mikor a gyilkosságnak történnie kellett, egy szegény aszszony fát szedgetve az erdőben látta, hogy Rácz Ábrahám abból az irányból jött, hol a gyilkosság történt. Azonkívül az orvosok kimutatták, hogy Rácz Ábrahámnak a kezsebet nem okozhatta fegyver, amint ő állítja, puska lövés. Ezenkívül nem sikerült vádolttnak igazolni az alibijét sem s így a háló mind összéb szorult a bűnös körül, aki hamis tanukat is igyekezett szerezni, hogy rettenetes bűnt elfedezhesse. *Biringer* Artúr, kir. al-ügyész, hatóság vádbeszédében kimutatta, hogy a tettes nem lehetett más, csak Rácz Ábrahám s gyilkosság miatt emelt vadat ellene. *Bajusz* József, ügyvéd, a ki a megölt kerülőnek özvegyét képviselte szintén kérte az elítéltestet s a kártérítés megállapítását. *Balog* Dániel védő hasztalan iparkodott érveléseivel megingatni a bizonyítékok erejét. Bebizonyult itt is, hogy a tények fényesebben bizonyítanak, mint a legszebb beszéd. Az eredmény nem lehetett kétséges s a hallgatóság legnagyobb része biztosra vette, hogy Rácz Ábrahámra kimondják a bűnöst s csak a felett lehetett kétség, gyilkosságban-e vagy szándékos emberölésben fogják elmarasztalni. Két napig tartó tárgyalás után f. hó 23-án este 7 órakor hirdette ki *Kulin* Ödön tvszéki bíró az ítéletet, mely szerint *Rácz Ábrahám szándékos emberölés, lopás és hamis tanu-*

szersés miatt 12 évi fegyházra ítéltetett; ellenben fel lett mentve a gyilkosság vádjá alól, nem lévén beigazolható ellenében az előre megfontolt emberölési szándék. Így végződött ez a nevezetes bűnügy, mely majd három évig artotta izgatottságban Mád városát és az egész környéket.

(Kivándorlás.) A tokaji járásban kezd járványossá válni az Amerikába való kivándorlás láza. B. Zsadányból írják, hogy: éjjelenként újabb, meg újabb csapatok indulnak szerencsét próbálni az új haza felé, s dacára annak, hogy felerésze sem juthat el a hajó-állomásokhoz és a szerencsét próbálók kényszerítő utlevéllel visszatoloncoltatják: mégis az együgyű nép, engedve a gonosz ügynökök csábításainak, vagyunkaját elpredálva, utolsó garasával nekiindul a nagyvilágnak, míg utóljára is üres zsebbel visszatérítik falujába. Vannak itten már olyanok is, akik háromszor próbáltak szerencsét — sikertelenül — Bizony óhajtható, hogy a hatósági preventív intézkedések teljes szigorúsággal megté- tessenek!

(Szegények háza falun.) Vámos Ujfalu köz-ség, amely csak pár évvel ezelőtt is annyira elvult merülve, hogy a füle sem látszott ki az adósságból, pénzügyeit szépen rendbeszedte s ez év folyamán szegényei részére megfelelő hajlékot állított s abba jelenleg három földhözragadt szegényt to-gadott be gondviselésre. Az előljáróság most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a jövő nyáron új iskolát épít. Szomszédjai, s ezek közt O. Liszka nagyköz-ség is, tanulhatnának a jó példából!

(Színészet a vidéken.) Gálszécsből írják: városunkban november hó közepétől *Gáspár* Jenőnek tizenöt tagból álló színtársulata működik. Bár a szép iránt érzékkel bíró műveltebb közönség az előadásokat szorgalmasan látogatja, a társulatra ráférne a melegebb pártfogás is. Kiválóbb tagjai a társulatnak: *Gáspár*, *Medgyaszay* I., *Darvay* és a primadonna: *Csányi* Juszt; a férfitagok közül: *Darvay*, *Gáspár* és *Fámbory* Jöllehet a színművek nek majdnem minden faja színrekerül, legtöbb si-kert aratnak mégis a népszínművek.

(Megfagyott.) Veleje mellett az országoton egy felvidéki szekeres tótot karácsony másodnapján halva találtak. Mint később nyomára jöttek, a szerencsétlen Ujhelyből Weinberger S-től bort fuvarozott Sztrapkó felé és utközben érte utól végzete.

(Mi ellen jó a korcsolyázás?) Berlinben fel-merült a kérdés, hogy miképpen lehetne a tudó-vészszel szemben a gyermekek tüdejének ellen-tállását növelni? *Koch* dr. hangsúlyozta, hogy leg-jobb erre, ha a tüdő meg nem erőtölt mozgásban kitéve sok és friss hideg levegőt kap. Angliában, Francia és Németországban már évek óta kötele-zik az ifjúságot s különösen a nőket korcsolyá-zásra és szabad levegőben való mozgásra.

(Végtárgyalások) a jövő évi január hó 12-ig nem tartatnak a kir. törvényszéknél.

(Egy jó karban lévő) Beregszászy-féle *son-gora*; továbbá: egy lábakon álló egészen új *csim-balom* eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál lapunk kiadóhivatala.

A községi jegyző és bíró urak figyel-mét tisztelettel fölkérjük, hogy a Zemplén 1891. évi naptárából kellő készletet tartottunk föl számukra. A mult évben ugyanis sajnálattal tapasztaltuk, hogy későn érkezett megrendeléseikre nem szá-mítva, készlet hiányából igényeiknek eleget nem tehettünk. Ez évben gondunk volt arra, hogy a nagyobb kereslet dacára is eleget tehessünk ké-sőbbben érkező megrendeléseiknek. Egyszermind kérjük a bíró és jegyző urakat, hogy a naptárak beszerzése iránt nálunk két hét lefolyása alatt jelentkezni sziveskedjenek, mert azontul a szá-mukra fentartott példányokat is könyvpiastra kel-lene bocsátanunk. A »Zemplén« kiadóhivatala.

Irodalom.

A *Vasárnapi Ujság* december hó 21-iki száma a következő tartalommal jelet meg: »Böhm József, magyar származású londoni szobrász.« (Képpel.) — »Karácsony-est idegen földön.« Költemény Szabolcska Mihálytól. — »Anyám lábai előtt.« Költemény legifj. Szász Kátólól. — »Két karácsony est, 1848-ban és 1849-ben.« Elbeszélés P. Szathmáry Károlytól. — »Idegen földön.« Az orosz határtól Párisig. Jur jevszkaja Katalin hercegnő emlékirataiból. — »A kihallgatás.« Badicz Ottónak a jelen kiállításon megjutalmazott festménye. (Képpel.) — »Parnell bukása és az ir. képviselők.« (Képcso-portozat.) — »Karácsony« (Cserna Károly rajza.) — »Bethle-hemfárás« Solymosi Sándortól. — »Bethlehemi csillag.« Költe-mény Vargha Gyulától. — »Az angyal-csillagok.« Költemény Szász Károlytól (Roskovics Ignác rajzával.) — »Angol kará-csony« — »Női munka és divat: Ajándék munkák« (4 kép-pel.) — Irodalom és művészet. — Kkzintezetek és gyuletek. — Sakjáték. — Képtalány. — Egyveleg. — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Heti naptár.

A *Vasárnapi Ujság* 1891-iki évfolyama kezdetén Jó-kai Mórtól »Vén emberek nyara« című humoros elbeszélést, s aztán Mikszáth Kálmántól »Galamb a galambbal« című el-beszélést fogja közölni, rajzokkal illusztrálva.

A *Vasárnapi ujság* előfizetési ára negyedévre 2 ft, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utaa 4. sz. megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

(A *Pesti Hirlap* naptára.) A »Pesti Hirlap« szer-kesztősége arról értesít miként, hogy e lap előfizetőinek ka-

HIVATALOS RÉSZ.

19,898. sz. *Zemplénavármegye alispánjától.*
Tudomás és alkalmazkodás végett kiadom.
S.-a. Ujhely, 1890. november hó 26-án.
alispán helyett:
Viozmány Ödön, főjegyző.

Másolat.
Földmívelésügyi m. kir. miniszt. 66,882/III—8. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. A württembergi belügyminisztérium által folyó évi október hó 27-én 7032. szám alatt kiadott hirdetés értelmében az első sertések Ausztria-Magyarország bármely vidékéről azonnali levágás céljából Stuttgart és Ulm városokban Eriedrichshafenen át, alábbi feltételek alatt bevihetők. — 1. A szállítmányok származási és egészségi igazolványokkal látandók el. — 2. Az állatok Friedrichshafenben a kirakáshoz hatósági állatorvos által megvizsgálatnak s a beteg, gyanús vagy ilyenekkel érintkezett sertések visszautasítatnak. — 3. Az állatok Friedrichshafenből zárt vasúti kocsikban kirakás és a forgalom által nem igényelt késedelem, avagy más állatokkal való érintkezés nélkül közvetlenül a rendeltetési helyre szállítatnak s ott azonnal a vágóhídra vitetnek, hol rendőri felügyelet alatt mielőbb levágnak. — 4. A szállítmánynak Friedrichshafenben való megérkezését a kir. kikötő-igazgatóságnak legalább 24 órával előbb be kell jelenteni. Erről a közönséget tudomásvétel és közhírtétel végett értesitem. — Budapest, 1890. évi november hó 7-én. Minister meghagyásából. Liphay miniszteri tanácsos.

21239, 21240., 21244., 21251. sz.

Zemplénavármegye alispánjától
Köröztetés végett kiadatik.
S.-a.-Ujhely 1890. december 3.
alispán h. *Viozmány Ödön, főjegyző.*

Másolat. A bodrogközi j. főszolgabírájától 4048,4086/k. i. 90. Tekintetes alispán ur! Zétény községében egy két éves fehér szőrű fennálló rövid szarvu bélyegtelen üsző tinó. — Rad községében. egy 2 éves fehér szőrű villás szarvu ökör tinó — bitangásban találtatván köröztetésüket kérem K.-Helmezen nov. 25 1890. Bencsik főszolgabíró.

4049 k. l. Tekintetes alispán ur! Ricse község határában egy világos pej kajla fülű 1² éves kanca csikó bitangásban találtatván köröztetésüket kérem K.-Helmezen nov. 25 1890. Bencsik s. k. főszolgabíró.

4417 4424 k. i. kir. Helmezen egy 5 hónapos fehér szőrű perge szarvu, jegytelen üsző borju; Kis-Dobrán két fekete jegytelen kanca ló bitangásban találtatván köröztetésüket kérem nov. 16 1890. Bencsik s. k. főszolgabíró.

4763—4764. ki. 1890. Kis-Géres községében egy fehér szőrű jegytelen egy éves üsző-borju — Ricse községében egy fehérszőrű 6 hónapos koca malac bitangásban találtatván — köröztetésüket kérem. K.-Helmezen, 1890. nov. 24 Bencsik s. k. főszolgabíró.

717 sz. rend. 890. *S.-a.-Ujhelyi j. főszolgabírájától.*
Köröztvény.

Körözés és eredmény esetén jelentéstétel végett tudatom a községek biráival, hogy Csákö Imre s.-a.-ujhelyi lakosnak f. hó 19 én egy fekete szőrű hizott ártánysertése udv ráról, — Davidovics Adolf m.-jesztrebi lakosnak pedig f. hó 20 án egy szürke színű, homlokán fehércsillagos, 2 1/2 kancacsikaja a mezőről eltévedt.
S.-a. Ujhely, 1890. dec. 23.
Dókus Gyula, főszolgabíró.

4552. sz. l. 90. *A homonnai jár. főszolgabírájától.*
A »Zemplén« hivatalos közlöny tekintetes szerkesztőségének. S.-a.-Ujhelyben.

Közhírtétel végett tudatom, hogy f. hó 17-én *Kaskóca* községben két drab, 2—3 éves vöröses szőrű ökor tinó, melynek egyike fehér foltos, — bitangásban találtatott s a községi bírónál örízetik.

Homonnán 1890 évi december hó 20-án.

Haraszthy
főszolgabíró.

2923. sz. *Zemplénavármegye kir. tanfelügyelőjétől.*
Az állami s községi elemi iskolák tekint. Előjárólának.

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister ur f. évi dec. hó 2-án 47,225 sz. a. kiadott körrendeletét tudomásvétel céljából van szerencsém az alábbiakban egész terjedelmében közölni.
S.-a. Ujhely, 1890. dec. 27 én.

Nemes Lajos,
kir. tanácsos és tanfelügyelő.

Másolat.
A vallás- és közoktatási m. kir. ministertől. Zemplénavármegye kir. tanfelügyelőjének. 47,225. sz.

Tudomásomra jutott, hogy egy vidéki könyvkereskedő az állam által kiadott és a m. kir. egyetemi nyomdában kapható olvasó- és tankönyveket az általam megszabott bolti árnál 3—4 krral drágábban adja el. — Minthogy a népiskolai tankönyvek állam által való kiadásának egyik főcélja: az iskolás-gyermekeket a lehetőségig olcsó könyvekkel ellátni: kötelességem ezen könyveknek a közvetítőik által való megdrágítását megakadályozni. — Már a f. évi július hó 20. 28,078. sz. a. kelt körrendelettel (Néptanítók Lapja, 1890. folyama, 62. száma) intézkedtem, hogy a nevezett nyomda igazgatósága a nála kapható tankönyveket a gondnokságoknak és iskolaszékeknek nettó áron, portmentesen küldje meg. — Ennek kapcsán van szerencsém a Tanfelügyelőséget felkérni, hogy az illető iskolai hatóságokat figyelmeztetni méltóztassék, hogy a jelzethez hasonló eset előfordulása esetén ily visszaélést azzal gátoljanak meg, hogy megrendeléseiket a fenti rendelet értelmében közvetlenül az egyetemi nyomda igazgatóságához intézzék. — Budapest, 1890. december 12 én. A miniszter helyett: *Berzeviczy Albert* államtitkár.

Szabályrendelet a husvágás iránt.

(Folyt. és vége.)

Ha a vágatási biztos az élő állaton oly betegséget vagy erre gyanut talált, a mely miatt a hús fogyasztásra nem bocsátható, a levágást nem engedheti meg.

Ha ily betegséget vagy gyanut már levágott állaton állapított meg, az állat további felhasználására nem ad engedélyt.

Mindkét esetben, valamint akkor, ha a betegség ragályos, de a hús értékesítését esetleg nem zárja ki, jelentést tesz a község előljáróságának.

Az előljáróság intézkedik az iránt, hogy ott, a hol a vágatási biztos teendőket nem látja el hatósági állatorvos, az állatot az illető hatósági állatorvos megvizsgálja, akiknek véleménye a további eljárásra nézve irányadó.

A mennyiben a talált betegség az 1888. VII. t. c. 24. §-ban elősorolt valamelyike, a további eljárást ezen törvény és a végrehajtására kiadott említett rendelet vonatkozó határozmányai szabják meg; egyebekre nézve pedig jelen szabályrendelet rendelkezései irányadók.

7. §. A község előljárósága tartozik gondoskodni arról, hogy az emberi élvezetre alkalmatlanoknak talált ily husok és szervek alkalmas módon elvezethetlenné tétessenek, illetőleg csakis ipari célokra használathassanak fel.

8. §. Ha a levágandó vagy levágott állatulajdonosa a vágatási biztos, illetőleg a hatósági állatorvos véleményében meg nem nyugszik, kérelmére és költségére az előljáróság felülvizsgálatot rendelhet el.

Ha a vágatási biztos eme állatorvos, véleményét a hatósági állatorvos, ha pedig ez a vágatási biztos, véleményét bizottság vizsgálja felül.

A felülvizsgáló bizottság az illető állami állat orvosból és hatósági orvosból áll.

9. §. A vágatási biztos hatásköre csakis az állatok levágásának ellenőrzésére, az említett állatoknak élő és levágott állapotban való megvizsgálására terjed ki, ellenben a mészárszékek és hentesüzletek ellenőrzése az ezzel megbízott ember orvos ügykörébe tartozik.

10. §. Az állatok levágása csak nappal, elég világos és tág helyen történjék. Mesterséges világítás mellett való vágatást az elsőfokú hatóság megengedhet.

11. §. A vágás mindenkor gyorsan és akként történjék, hogy az állat legkevésbé kínoztassék.

A vágatási biztos köteles arra ügyelni, hogy mészárosok és hentesek az állatokkal durván ne bánjanak.

12. §. A vágás után az állat feldarabolásánál gond fordítandó arra, hogy a hús a gyomor, bél és húgyhólyag tartalmával be ne szennyeztessék. A fel nem használható testrészek a vágóhídról az e célra berendezett elkülönített helyre azonnal elszállítandók és fertőtlenítő oldattal leöntendők.

Beteg szerveket kutyáknak adni és egyáltalán kutyát köztvágóhídra bocsátani szigorúan tilos.

13. §. A közfogyasztásból feltétlenül elvonandó:

1. A nagyon lesoványodott állatok húsa, vagyis ha a hús igen száraz, esetleg vizenyős, igen halvány színű, ha a csontvelő kocsonyához hasonló és ha kifejldött szarvasmarhában az összes zsír 10 kgrmnál kevesebb; továbbá minden oly esetben, ha a lesoványodás belső megbetegedés következtében fejlődött ki.

2. Négy hétnél fiatalabb borjúk és nyolc napnál fiatalabb bárányok, gödölyék és malacok húsa. Fiatal állatok húsa különben sem bocsátható közfogyasztásra, ha a köldök-zsinór még le nem esett, ha az izomzat kocsonyához hasonló, sikkalós és vizenyős.

3. Elhullott, megmérgezett, villámtól sújtott és erősen meghajtott állatok húsa. Megmérgezett, de később felépült állatok csakis nyolc nap mulva vágathatók le, ha a mérgezés növényi anyaggal történt, és három hét mulva, ha a mérgezés ásványi anyag volt.

4. Ha az állaton a következő betegségek valamelyike állapított meg: a) keleti marhavés, b) lépfene (anthrax); c) sercegő üszök; d) veszettség; e) juhhimlő; f) sertés-orbánc; g) fonalóckór (trichinosis); h) geny- vagy évvérűség és ennek okai közül főleg az ellési láz és az ujszülöttek köldökgyuladása.

Ily betegségek fenforgása esetében az állat egyik része sem használható fel.

Ha e betegségek valamelyike már az élő állaton megállapítható, akkor levágását nem szabad megengedni.

A hús akkor sem bocsátható fogyasztásra, ha a felsorolt betegségek valamelyikének alapos gyanuja fenforog.

E betegségek fertőzése gyanujában álló állatok is csak a beteg állattal való érintkezéstől számított bizonyos idő elmulta után vágathatók le, mely lépfenére nézve 6 nap, a veszettségre nézve szarvasmarhánál 4 hónap, juh, kecske- és sertésnél 3 hónap, a sertés-orbáncra nézve 6 nap.

14. §. A többi betegségre vonatkozólag a vágóhídi biztos a következő elvek szerint jár el:

a) *Ragados száj- és körömfájásban* szenvedő állatok az I. fokú hatóság engedélye mellett csak akkor vágathatók le fogyasztásra, ha a hatósági állatorvos a betegséget enyhe alaknak vélelmezi, vagyis ha az állatok jó húsban vannak és ha genyedés vagy üszkösödés a körök körül vagy erősebb láz nincs jelen.

A száj megbetegedése esetében az egész fej, a végtagok megbetegedése ezek az elülső térdtől, illetőleg a csánkizülettől lefelé elvetendők.

b) *Ragados tüdőlobban* szenvedő szarvasmarha közfogyasztásra bocsátható, ha az állat jól táplált, magas láza nem mutatkozott és ha a beteg tüdőben genyes vagy üszkös göcök nincsenek; ellenkező esetben értékesítése megtiltandó. A beteg tüdő- és a közeli nyirokmirigyek minden esetben elvetendők.

c) *Himlős* juhok és sertések levágása tilos; ily betegség miatt elzárt nyájból a teljesen egészségesnek látszó és levágás után is ilyeneknek talált állatok fogyasztásra bocsáthatók.

d) *Rühös* állat levágása megengedhető, ha a bőrön csak kevés pörk található és az állat jó húsban van; lesoványodott, elcsenevedett állatoknak fogyasztásra levágása tilos.

e) *Gümőkórban* (gyöngykórban) szenvedő állat húsa fogyasztásra bocsátható, hacsak egy vagy egymással közvetlenül érintkező több szerv és a közvetlenül szomszédos nyirokmirigyek vannak megbetegedve s az állat amellet jól táplált és élő állapotban láznak tüneteit nem mutatta; ha azonban egyidejűleg az egymástól távol eső és egymással csak a nagy vércső útján összefüggő több szerv van megbetegedve, vagy egy szervnek megbetegedése esetében tőle távol fekvő testtáj nyirokmirigyei elsajtosodottak, ha általános heveny-gümőkór van jelen, ha az izmokban is található sajtos göcök, vagy ha az állat már lesoványodott, akkor az állat egészben elvonandó a fogyasztástól. Első esetben is azonban a megbetegedett szerv, valamint általában a gümős csomók elvetendők és megsemmisítendők.

f) *Borsóka*s sertések húsa minden esetben elvetendő; ha a borsókák száma csekély, akkor a szalona és a zsír hatósági felügyelet alatt történt kiolvasztása után fogyasztásra bocsátható, a kiolvasztásakor visszamaradt töpörtyű azonban a fogyasztásból kizárandó. A kiolvasztás és elárusítás nincs megengedve akkor, ha, bár a betegség különben csekélyfokú, a szalonában csak egyetlen borsóka is található. Az eldobott hús és zsír petróleummal vagy rozmarin-olajjal való leöntés után technikai célokra, a bőr és a serték egészen szabadon felhasználhatók.

g) *Métyékórban, szőrféregkórban, kergességben, sugárgombabetegségben* szenvedő, de jól táplált állatok húsa fogyasztásra bocsátható, a beteg szervek azonban megsemmisítendők.

Hasonló elbánás alá esnek a *vistályogokat* tartalmazó szervek is.

h) Külső erőművi behatás következtében megsérült állatok levágása megengedhető, ha az állat teljesen láztalan és ha a jelenlevő seb egészen tiszta s körülötte a szomszédos szövet nagyobb duzzadást nem mutat.

i) Hevenyen létrejött *felfuvadás*, vagy *dobkór* miatt kényszerből levágott állatok húsa közfogyasztásra bocsátható, ha a levágás kellő időben történt, vagyis ha a testből a vér teljesen kiürült és ha a testben valamely más betegségre utaló elváltozások nem találhatók.

k) A felsoroltakon kívül bármely más olyan betegség, mely az élő állaton a láz kifejezett tüneteit, a belső terimbeles szervekben pedig lázas folyamatra utaló elváltozásokat, zavaros duzzadást, vagy genyedést okozott; továbbá oly betegség, melynek következtében az állat lesoványodott, a húsnak fogyasztásra való bocsátását kizárja.

Ily tünetek, illetőleg elváltozások nem létében a jól táplált állat húsa közfogyasztásra bocsátható, de a megbetegedett szerv minden esetben egészben eldobandó.

15. §. Aki a jelen szabályrendeletben foglalt határozmányok ellen vét, kihágást követ el és amennyiben cselekménye vagy mulasztása fennálló

törvények vagy miuisteri rendeletek által más módon bünteteni nem rendeltek, 2-50 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, a büntetés pénz behajthatósága esetén pedig megfelelő elzárással sújtandó.

16. §. A jelen szabályrendelet ellen vétők ügyeiben — amennyiben a fennálló törvények máséknél nem rendelkeznek, a m. kir. belügyministerum által 1880. évi augusztus hó 17-én 38.547. sz. a. kiadott körrendeletben meghatározott közigazgatási hatóságok illetékesek eljárni.

17. §. Az ezen szabályrendelet áthágása folytán kiszabott büntetés pénzek — amennyiben a fennálló törvények azoknak más célra való fordítása iránt nem intézkednek — az illető község szegényalapja javára, a vármegye pénztárába szolgáltatandók be és itt szabályszerint kezelendők; vagy más jótékony cél javára fordíthatnak, amely tekintetben az elhatározás joga a községnek fenn hagyatik.

S. a. Ujhely, 1890. dec. hó 10-ikén tartott közgyűlésből.

Jegyzette:

Viczmány Ödön,

Zemplénvármegye főjegyzője.

Nyilt-tér*)

Miért kedvelik annyira a Horgony-Kőépítő-szekerényeket?

Mert nem válnak értéktelenné egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszú során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgál, és a hosszú időtartamot tekintve véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépítése a szülőnek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekerény szabályszerűen kiegészíthető. A ki egy kevésbé értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megalniti az utasítsa vissza minden szekerényt melynek csomagolásán czegünk valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony” hiányzik. — Képes arjegyzekek ingyen és bérmentve. Richter F. Ad. és társa, Bécs, Nibelungengasse 4.

Egész selyem nyomott Foulardok 1 frt 20 krtól
3 frt 90 krig
(körülbelül 450 különbözőszinben) öltözet és darabonkint
vámmentesen szétküld **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari
szállító) gyári depója Zürichben. — Minták postafordul-
tával. — Lerelek 10. kr. portóval.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

Tisztelt mukatársainknak boldog új évet kívánunk!
— tt urnak. Sárospatak. Így nem használhatjuk. Tes-
sék átdolgozni!

F. A. urnak K. Helmeck. Cikke az adott viszonyok
szerint nem opportunus.

Cs. J. dr.-nak — Helyben. Köszönet a jó izü dolgoza-
tért. Lehetőleg mielőbb kiadjuk;

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.**

HIRDETÉSEK.

Új évi ajándékul

ajánljuk

a legujabb divatu névjegyeket

melyek nálunk a legjutányosabb áron készíttetnek,

valamint diszes doboz-levélpapírjainkat is.

Az 1891 évre szóló

„ZEMPLÉN NAPTÁR”-

ből még folyton készletet tartunk, miért is kérjük a tömeges
megrendelést. — Ara 40 kr.

A „Zemplén” könyvnyomdája.

9753. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

Az A. Hrabócz községben gyakorolt italmé-
résí jogáért megállapított kártalanítási ösz-
szegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.
számu igazságügyministeri rendelet 9. és
10. §§-aihoz képest az egyezség megkísér-
lésére s az igények tárgyalására határidőül
1891. évi január hó 30-ikának d. e.
9 órája a kir. törvényszékhez Raisz Béla
királyi törvényszéki bíró hivatal szobájába
kitüzetett. Mely határidőre a közbirtokos-
ság tagjai, mép pedig azok is, akiknek az
idézö végzes külön nem kézbesíttetik, fi-
gyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett
rendeletben megállapított következményeire
ezennel idéztetnek.

Kelt S. a. Ujhelyben a kir. törvényszék
1890. évi decz. hó 19-én tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Major István, h. elnök.

10.161 szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Sáros-Staskócz községben gyak. ital-
mérésí jogáért megállapított kártalanítási
összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.
számu igazságügyministeri rendelet 9. és
10. §§-aihoz képest az egyezség megkísér-
lésére s az igények tárgyalására határidőül
1891-ik évi január hó 29-ik napjának
d. e. 9 órája a királyi törvényszék előtt
Emödy Béla kir. törvényszéki bíró hivatal
szobájába kitüzetett. Mely határidőre a köz-
birtokosság tagjai, még pedig azok is, akik-
nek az idézö végzés külön nem kézbesít-
tetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az
idézett rendeletben megállapított következményeire,
ezennel idéztetnek.

A s. a. ujhelyi kir. törvényszék 1890.
évi dec. hó 2-án.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

386. sz. 1890. vgh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s. a. ujhelyi
kir. törvényszéknek 7247/90. p. számu végzésével Blau
Mór és fiaí czég felperes részére özv. Klein Mihályné szül.
Fried Rozália o. lizskai lakos alperes ellen 624 ft 50 kr. tőke,
s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett al-
perestől O. Liszkán 1890. évi október hó 16-án lefoglalt s
814 fra becsült ingóságokra a tokaji kir. járásbírósnak
3573/90. p. sz. kiküldö végzése folytán az árverés elrendeltet-
tén, annak a helyszínén, vagyis O. Liszkán özv. Klein Mi-
hályné lakásán leendő megtartására határidőül 1890. évi de-
cember hó 31-ik napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki, a mi-
kor bíróság lefoglalt különféle háziutórok, 4 hordóban tör-
kölypálínka, 10 hordó 1889-iki és 6 1/2 hordó 1890-iki bor s
egyébb különféle ingóságok az 1881. 50. t. cz. 107. és 108.
§§-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szük-
ség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívattak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tár-
gyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket
az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt vég-
rehajtónál az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a különben
következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulszszák.

Kelt Tokajban, 1890. évi december hó 14-ik napján
Fekete Zsigmond,
kir. bír. végrehajtó.

Mödlingi cipőgyár!

Van szerencsém a helybeli és vi-
dédi t. közönségnek becses tudomására
hozni, hogy raktáramat a *Karácsony*
és *új évi ünnepekre* kibővittem, úgy,
hogy a t. vevők igényeit minden tekint-
etben kielégíthetem.

A gyár a cipők talpába préselt
szabott áruk mellett minden konkuru-
rencia nélkül áll e piacon, miért is a
n. é. közönség nagybecsü pártfogását
tisztellett kéri:

A mödlingi cipőgyár raktára

S. a. Ujhelyben (főu'ca)

TK. 2669/1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság
közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Hor-
váth Bodnár Veronika ismeretlen örökösí ügygondnoka vég-
rehajtást szenvedö elleni 98 frt 91 kr. tökekövetelés és jár. iránti
végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbírósnak területén lévő,
Tokajban fekvő, a tokaji 129. sz. ujkvben foglalt 172-173.
hr. sz. alatti ház és belsőszegre négyszázötvenkét forint azaz
452 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árve-
rést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891.
évi február hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor a tokaji

kir. bíróság, mint tdkönyvi hatóság hivatalos helyiségében
megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs-
árának 10%-át, vagyis 45 ft 20 krt készpénzben vagy az 1881. LX.
tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi no-
vember 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri ren-
delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi
hatóságnál 1890. évi okt. hó 25-én.

Kálmán Lajos, kir. aljbíró.

Tk. 2387. sz. 1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósnak mint telekkvi hatóság
közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak
Dick Ábrahám, tolcsvai lakos, végrehajtást szenvedö elleni
20 frt 04 kr. perköltség és jár. iránti végrehajtási ügyé-
ben a s. a. ujhelyi kir. törvényszék, a tokaji kir. járásbírósnak
területén lévő Tolcsván fekvő, a tolcsvai 1258. sz. telekjegy-
zőkönyvben foglalt:

- 1) 177-178. hr. számu ház és kert . . . . . 801 frt.
- 2) 2513-2514. » » ingatlan . . . . . 45 frt.
- 3) 2544/b. » » ingatlanra . . . . . 16 fo-
rintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést el-
rendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi
január hó 29-én délelőtti 9 órakor Tolcsva község házánál
megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron
alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becs-
árának 10%-át, vagyis 80 forint 10 krajcát, 4 forint 50
krajcárt és 1 forint 60 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. LX.
t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal és az 1881. november hó 1-én
3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt
óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban a kir. járásbírósnak tkvi hatósága 1890.
okt. hó 20-án.

Kálmán Lajos, kir. albiró.

MEGHIVÁS.

A sátoralja-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

t. cz. részvényesei tisztelettel meghívottnak

az 1891. évi január hó 25-én délutáni 3 órakor

az intézet helyiségében (Kazinczy utca 507. sz.) tartandó

XVIII. évi rendes közgyűlésre.

Tárgyalási sorrend:

1. Az igazgatóság.
2. A felügyelőség évi jelentése.
3. Az 1890-iki mérleg és osztalék feletti határozat.
4. Négy igazgatósági tagnak 6 évre és három felügyelő-bizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztása.

Az igazgatósági jelentés és az évi zárszámla nyolcz nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik. A részvényesek figyelmeztetnek az alapszabályok következő szakaszára:

46. §. A közgyűlésen részt venni óhajtó részvényesek tartoznak részvényeiket a szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon az intézet igazgatóságánál letéteményezni. Kelt S.-a.-Ujhely, 1890. december 23-án tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.

10425. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Körtvélyespuszta-radi községben gyak. italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 29-ik napjának d. e. 9 órája ezen kir. törvényszék elé Emödy Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi decz. hó 9-én tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Major István, h. elnök.

10458. szám.

P. 1890.

Hirdetmény.

A Szacsur községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889-ik évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9 és 10-ik §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi febr. hó 4-ik napjának d. e. 9 órája

a kir. törvényszékhez Sziráky Barna kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi dec. hó 9-én tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Major István, h. elnök.

8167. sz.

P. 1890.

Hirdetmény.

Az Erdő-Bénye községben és fürdőben gyak. italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 17-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Raisz Béla kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890. évi dec. hó 2-án.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő

S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű aszu és szomorodni boraimat alant jegyzett áron árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiék és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiék és nagyon finomak palaczkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.

10549. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Szomotor községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 31-ikének d. e. 9 órája a kir. törvényszékhez Emödy Béla királyi törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, akiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben a kir. törvényszéknek 1890. évi decz. hó 12-én tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

10160. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A H.-Kak községben gyakorolt italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 14-ikének d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. tvszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi decz. hó 2-án tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Hammersberg, elnök.

10453. szám.

Polg. 1890.

Hirdetmény.

A Kis-Ráska községben gyak. italmérsi jogáért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. igazságügyminiszteri rendelet 9-ik és 10. §§-hoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi jan. hó 21-ik napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé Kolos Gyula kir. törvényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezenel idéztetnek.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszéknek 1890. évi dec. hó 9-én tartott üléséből.

Rácz, jegyző. Major István, h. elnök.

SZÓLLÓSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,

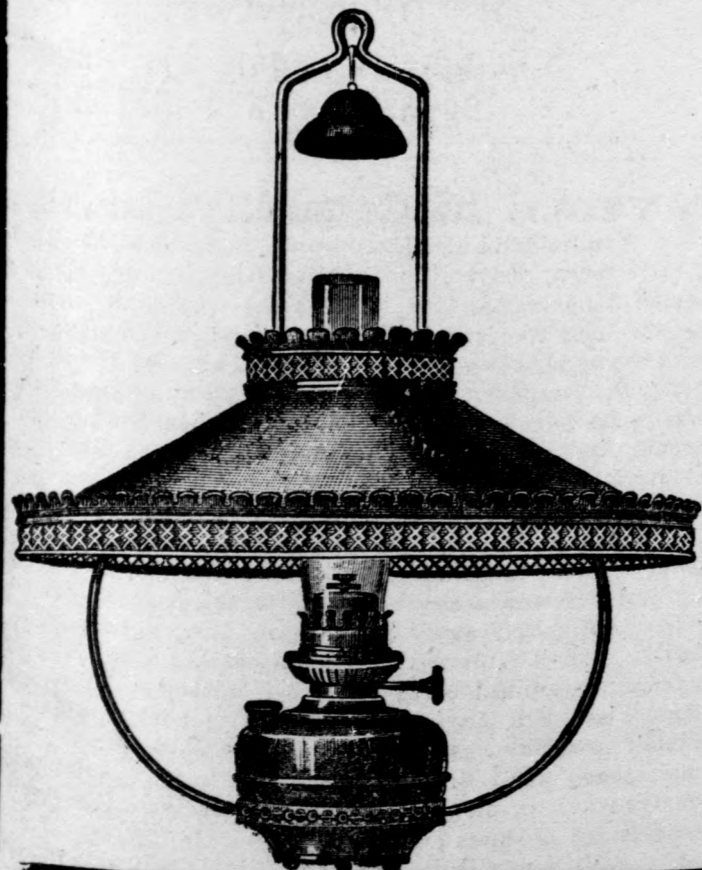
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök

raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár-olaj

nagy raktára.

Eddig még fölülmulhatatlan.

Maager V.-féle
valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostói, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendel-
tetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet,
különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a
nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna érni.

Egy üveg ára 1 frt, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. Kapható a gyári
raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3., valamint
az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Sátoralja-Ujhelyben: csak Zlinszky J. ur gyógyszerárában. 10-24

Jakobovics Armin

az „Első Zemplénmegyei honi bútortermék-
tulajdonosa

(S.-a.-Ujhelyt, főtér (főközvet Kassán

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort
vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes ki-
szolgáltatásban akarnak részesülni, 5 teremben nagyszerűen beren-
dezett

bútorgyári telepét

melátogatni és a legesekélyebb vásárlásnál is meggyőződést sze-
rezni, hogy minden versényt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd
gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben és Kassán ilyenmü egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon
kellenes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü künö asz-
talos- és kárpitos-butorok valamint fantasie- és dísz-butor s leg-
elegánsabban teljesen felszerelt urasági szalon-, boudoir, ebédlő- és
fogadótermek részére a most divatozó fanemekben és a legújabb
alakban; nemkülönbben szalongoarnitúrák különféle szövetekkel,
díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző
jutányos árak mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását
mindenki igényeinek megfelelően teljes meglegedésére a legolcsóbb
gyári árban szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dúsan felszerelt
tükör- és képraktáramat.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást
kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Jakobovics Armin.

Közgyűlési meghívó.

A S.-A.-UJHELYI TAKARÉKPÉNZTÁR

az intézeti helyiségben

jövő 1891-ik évi január hó 25-én délelőtt 9 órakor

rendes évi közgyűlést

tartand, melyre az intézeti részvényesek tisztelettel meghivatnak. *)

Tanácskozás tárgyai:

1. Az 1890. üzleti év mérlegének beterjesztése, a tiszta nyereség fel-
osztása fölötti határozat, illetőleg az osztalék megállapítása, e végett az igaz-
gatósági jelentésnek a felügyelő bizottság véleményének tárgyalása s a felment-
vénynek megadása.
2. A társulati elnöknek, igazgatónak, 8 igazgatósági-, 3 felügyelő-bizott-
sági tagnak három évre megválasztása.
3. Az alapszabályok némely szakaszainak módosítása.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

*) 17. §. A közgyűlésen részt venni akaró
részvényes tartozik részvényét a szelvényekkel
együtt legalább is 24 órával a közgyűlés előtt az
igazgatóságnál szavazási-jegy és nyugta ellen le-
tenni.

Dókus József,
intézeti elnök.

Valódi

krakói cserépkályháimat

a n. é. közönség becses figyelmébe
ajánlva van szerencsém ezennel je-
lenten, hogy krakói gyáram ezeknek
készítését ujonnan tökélyesbítette,
hogy így, a már eddig is künö
minőség, szépség és páratlan jósa-
gáért kiérdemelt országos jó hirne-
vét ezentul is annál biztosabban fen-
tarthassa.

Sikerült továbbá, egy más ha-
sonrangu tiszta tűzálló (Chamate)
agyag készítményeinek eladását át-
venni, a honnan ugyanis a kékre
márványozott s nem elegendő izléses
kályhák helyett a másodosztályu
fehér kályhákat igen jutányos
árakban szállithatom.

Megrendeléseket kérek Reichard
Mór és fia urak vagy Thoman Vilmos
urhoz S.-a. Ujhelyben vagy hozzám
beküldeni.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjes.

Képes árjegyzékek és mintacserepek bérmentve.

Eladó birtok.

S.-a.-Ujhelyben, a Kazinczy-utcán lévő 527. összejársi számú
ház, belhely, tágas kerttel és mintegy 15 holdnyi szántóföld, rét
és legelőből álló ingatlanság szabad kézből eladó.

Bővebben értekezhetni

Kaulics Mihály
tulajdonossal S.-a.-Ujhely.

S.-a.-ujhelyi temetkezést rendező vállalat.

ÉRCZ- és FAKOPORSÓK

SIRKOSZORÚK, SZALLAGOK

a hozzá megkivántató felirattal,

SELYEM, ATLASZ, SZATIN és TÛLLE SZEMFEDELEK,

valamint gyászruhák az összes hozzávalókkal

legjutányosabb árban kaphatók

Kelner József fia

özégnél.

HIRDETMÉNY.

Felhivatnak mindazok, kiknek bor,
sör, égetett és finomított szeszes ital kész-
letük van, hogy azt 1891. évi január hó
1-ég a helybeli regále, bor és sör fogyasz-
tási adó irodában (Rákóczi utca 755
szám alatt) annál is inkább jelentsék be
2 példányban sajátkezü aláírásukkal el-
látva; mert az ezen határnapiig be nem
jelentett italok eltitkoltnak fognak tekin-
tetni, mint ilyenek bírságotlatni.

S.-a.-Ujhely, 1890. évi dec. hó 23.

S.-a.-ujhelyi regále bor, és sör
fogyasztási adó albérlet.

TK. 2572/1890. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi kir. járásbírság, mint telekkönyvi hatóság
közönségre teszi, hogy Szemán Miklós és társa végrehajthatónak
Szemán János és András végrehajtható szénvedők elleni 10 ft
tökekövetelés és jár. iránti végrehajtható ügyében a s.-a.-ujhelyi
kir. törvényszék (a n.-mihályi kir. járásbírság) területén lévő
Dubróka községében fekvő a dubrókai 33. sz. tjkvben A. 1-13.
sorsz. alatt felvett ingatlanokból fele részben Szemán János és
Szemán András tulajdonául jegyzett jutaléka az árverést ezen-
nel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlan az 1891. évi február hó 26-ik napján
d. e. 9 órakor Dubróka község házánál megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becs-
értékének 10%-át, vagyis 80 forintot készpénzben, vagy az
1881-ik LX-ik törvényzikk 42. szakaszában jelzett ár-
folyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
szám alatt keltigazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában
kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez le-
tenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbírság mint tkvi hatóság-
nál 1890. évi december hó 15-ik napján.

Kapy, kir. aljbíró

272

B

121

VÉGE

272

B

121